

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практика перекладу з німецької мови (галузевий переклад)

Призначення Робочої програми

Рівень вищої освіти

Мови навчання

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

Статус дисципліни

Факультет

Кафедра

Для освітніх програм різних спеціальностей

Другий (магістерський)

Німецька, українська

4

Вибіркова

Міжнародних відносин і права

Германської філології та перекладознавства

Форма здобуття освіти	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття		
Д	4	120	50			50		70	+
З	4	120	10			10		110	+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Робоча програма складена

Підпис(и) автора(ів)

доктор філол. наук., проф. Світлана КІЙКО

Науковий ступінь, учене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри германської філології та перекладознавства

Протокол № 1 від 29 серпня 2025

Зав. кафедри

Підпис

Юлія БОЙКО

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРИЗВИЩЕ
Зав. кафедри германської філології та перекладознавства	Міжнародних відносин і права		Юлія БОЙКО

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

До дисципліни «ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ (ГАЛУЗЕВИЙ ПЕРЕКЛАД)»

Дисципліна “Практика перекладу з німецької мови (галузевий переклад)” є однією із вибірових дисциплін у підготовці фахівців освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 035 – Філологія, та спеціалізацією 035.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 – Філологія за спеціалізацією 035.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська та освітньої програми «Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова» (ОР «магістр») дисципліна має забезпечити:

компетентності: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність спілкуватися другою іноземною мовою (німецькою). Навички використовувати інформаційні і комунікаційні технології. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

програмні результати навчання: упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною (німецькою) мовами. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. Вміти застосовувати сучасні ІТ технології у науковій та педагогічній діяльності: комп’ютерні засоби візуалізації навчально-методичного забезпечення; володіти навичками використання сучасних програм перекладу; використовувати хмарні, мультимедійні, мережеві та інтерактивні технології в освітній і науковій діяльності.

Предмет навчальної дисципліни – теоретичні та практичні засади галузевого перекладу з німецької мови українською мовою, стратегії і тактики перекладу фахових текстів різних галузей, особливості відтворення галузевої термінології, професійної лексики, фахових словосполучень і текстових структур, а також сучасні технології та інструменти перекладацької діяльності.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для здійснення якісного перекладу фахових текстів з німецької мови українською мовою; ознайомлення студентів із основними поняттями, принципами та стратегіями галузевого перекладу; формування навичок аналізу фахових текстів, роботи з термінологією, фаховими словниками, електронними ресурсами та сучасними перекладацькими технологіями; розвиток умінь адекватно відтворювати зміст, термінологічну систему, стилістичні та жанрові особливості німецькомовних фахових текстів українською мовою.

Основні завдання навчальної дисципліни: надати студентам знання про специфіку галузевого перекладу та його основні різновиди; сформувати навички передперекладацького аналізу фахових текстів; ознайомити студентів із принципами роботи з галузевою термінологією, терміносистемами, аббревіатурами, професійною і номенклатурною лексикою; сформувати вміння добирати адекватні перекладацькі відповідники і застосовувати відповідні перекладацькі трансформації; розвинути навички перекладу текстів економічної, юридичної, технічної, медичної, освітньої та інших галузей; сформувати вміння працювати з термінологічними базами, корпусами текстів та електронними ресурсами; ознайомити студентів із можливостями систем автоматизованого перекладу та інструментів комп’ютерної підтримки перекладу; розвинути навички редагування, коректури та оцінювання якості перекладених фахових текстів.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати: основні поняття, терміни та категорії теорії і практики галузевого перекладу; основні види та жанри фахових текстів; принципи та стратегії галузевого перекладу; особливості функціонування німецької та української галузевої термінології; способи перекладу термінів, термінологічних словосполучень, аббревіатур, номенклатурних назв і професіоналізмів; основні

перекладацькі трансформації та способи їх застосування під час перекладу фахових текстів; лексичні, граматичні, стилістичні та жанрові особливості німецькомовних фахових текстів; принципи роботи з фаховими словниками, термінологічними базами, електронними корпусами та іншими інформаційними ресурсами; основні можливості сучасних систем автоматизованого перекладу та комп'ютерних інструментів перекладача; вимоги до якості, адекватності та термінологічної узгодженості галузевого перекладу.

уміти: здійснювати передперекладацький аналіз німецькомовних фахових текстів; визначати їхню галузеву, жанрову, функціонально-стилістичну і термінологічну специфіку; здійснювати пошук, відбір, перевірку та систематизацію необхідної фахової інформації; добирати адекватні українські відповідники німецькомовних термінів і фахових словосполучень; застосовувати перекладацькі трансформації відповідно до комунікативної мети та жанрових особливостей тексту; перекладати німецькомовні фахові тексти різних галузей українською мовою із дотриманням норм української літературної мови і відповідної фахової термінології; працювати з електронними фаховими словниками, термінологічними базами, корпусами текстів та іншими довідковими ресурсами; використовувати сучасні інформаційні технології і системи автоматизованого перекладу під час виконання перекладацьких завдань; здійснювати редагування, коректуру та контроль якості перекладених текстів; створювати і систематизувати власні термінологічні глосарії; обґрунтовувати вибір перекладацьких рішень і оцінювати якість виконаного перекладу.

2. СТРУКТУРА І ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на			
	Денна форма		Заочна форма	
	Практичну роботу	Самостійну роботу	Практичну роботу	Самостійну роботу
Тема 1. Галузевий переклад як вид професійної перекладацької діяльності. Види та жанри фахових текстів. Передперекладацький аналіз	5	8	1	12
Тема 2. Галузева термінологія і терміносистеми. Особливості перекладу німецьких термінів і термінологічних словосполучень	5	8	1	12
Тема 3. Лексичні і граматичні особливості німецькомовних фахових текстів. Перекладацькі трансформації	2	8	1	12
Тема 4. Переклад наукових і науково-технічних текстів. Особливості відтворення фахової лексики і термінології	2	8	1	12
Тема 5. Переклад економічних і бізнес-текстів. Фахова лексика, кліше і стандартизовані конструкції	6	8	1	12
Тема 6. Переклад юридичних і адміністративних текстів. Особливості юридичної термінології і документів	6	8	1	12
Тема 7. Переклад медичних, фармацевтичних і біологічних текстів. Особливості медичної термінології	6	8	1	12
Тема 8. Переклад технічних, інженерних і будівельних текстів. Робота з термінологічними системами та документацією	6	7	1	12
Тема 9. Сучасні технології галузевого перекладу. Електронні словники, корпуси, термінологічні бази, САТ-системи і машинний переклад. Редагування і контроль якості	9	7	1	14
Final Test	3		1	
Разом:	50	70	10	110

3. Програма навчальної дисципліни

3.1. Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

№ Теми	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Галузевий переклад як вид професійної перекладацької діяльності. Поняття і специфіка галузевого перекладу. Види і жанри фахових текстів. Функціонально-стильові особливості німецькомовних фахових текстів. Передперекладацький аналіз: визначення тематики, комунікативної мети, цільової аудиторії, жанру та рівня фаховості тексту. Визначення перекладацьких проблем і вибір стратегії перекладу. Практичний аналіз німецькомовних фахових текстів різних галузей [1; 2; 3; 4]	5
2	Галузева термінологія та терміносистеми. Поняття терміна, терміносполуки, терміно-системи. Способи творення німецьких термінів і особливості їх перекладу українською мовою. Багатокомпонентні терміни. Полісемія та омонімія термінів. Абревіатури та скорочення. Еквівалентність і варіантність термінологічних відповідників. Робота з галузевими словниками і термінологічними базами. Укладання термінологічного глосарія. [1; 2; 5; 6]	5
3	Лексичні та граматичні особливості німецькомовних фахових текстів. Перекладацькі трансформації. Лексичні, граматичні і лексико-граматичні трансформації. Калькування, транскодування, конкретизація, генералізація, модуляція, описовий переклад. Особливості перекладу німецьких складних іменників, номіналізацій, пасивних конструкцій, поширених означень, інфінітивних та дієприкметникових конструкцій. Передача синтаксичної структури й інформаційної організації фахового тексту. Практичне застосування перекладацьких трансформацій [2; 3; 4; 7]	3
4	Переклад наукових і науково-технічних текстів. Жанрові і мовностилістичні особливості наукового дискурсу. Наукова стаття, анотація, тези, інструкція, технічний опис. Переклад наукової і технічної термінології. Особливості передачі дефініцій, класифікацій, переліків, формулювань результатів дослідження. Структурно-композиційна організація німецькомовного наукового тексту. Практичний переклад фрагментів наукових і технічних текстів [3; 5; 8; 9]	3
5	Переклад економічних і бізнес-текстів. Особливості економічної і бізнес-термінології. Переклад фінансових, комерційних та управлінських текстів. Ділова кореспонденція, комерційна пропозиція, звіт, договірні й інформаційні матеріали. Стандартизовані мовні формули та кліше. Особливості перекладу німецьких економічних реалій. Абревіатури, іншомовні запозичення та англomовна лексика в німецьких бізнес-текстах. Практичний переклад фрагментів економічних і ділових документів [2; 4; 6; 10]	5
6	Переклад юридичних і адміністративних текстів. Особливості юридичної й адміністративної термінології. Німецькомовні нормативно-правові й адміністративні документи. Договори, заяви, довідки, рішення, нормативні документи. Юридичні кліше і стандартизовані конструкції. Особливості перекладу термінів із різним обсягом значення в німецькій і українській правових системах. Передача власних назв, назв установ та організацій. Практичний переклад юридичних та адміністративних текстів [1; 4; 6; 11]	5
7	Переклад медичних, фармацевтичних і біологічних текстів. Основні типи медичних і фармацевтичних текстів. Медична і біологічна термінологія. Латинські та греко-латинські компоненти термінів. Переклад назв захворювань, симптомів, методів діагностики та лікування, лікарських засобів. Особливості перекладу медичної документації й інформаційних матеріалів. Точність і однозначність у медичному перекладі. Практичний переклад фрагментів медичних, фармацевтичних та біологічних текстів [3; 5; 9; 12]	6
8	Переклад технічних, інженерних та будівельних текстів. Галузева термінологія техніки, інженерії та будівництва. Технічна документація, інструкції з експлуатації, технічні характеристики, специфікації, стандарти. Особливості перекладу складних термінологічних словосполучень і німецьких композитів. Передача одиниць вимірювання, позначень, символів та числових даних. Структура технічного тексту та вимоги до його перекладу. Практичний переклад технічної та інженерної документації [2; 5; 8; 13]	6
9	Сучасні технології галузевого перекладу. Електронні словники, термінологічні бази та електронні корпуси як ресурси перекладача. Пошук і перевірка термінологічних відповідників. САТ-системи та пам'ять перекладів. Машинний переклад і його використання в роботі перекладача. Постредагування машинного перекладу. Створення та ведення термінологічних баз і глосаріїв. Автоматизована перевірка перекладу. Редагування, коректура та контроль якості галузевого перекладу. Аналіз типових перекладацьких помилок та обґрунтування перекладацьких рішень [4; 6; 7; 10; 14]	9
10	Підсумковий контроль (Test)	3
	Разом:	50

3.2. Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Галузевий переклад як вид професійної перекладацької діяльності. Види та жанри фахових текстів. Передперекладацький аналіз німецькомовного фахового тексту. Визначення тематики, комунікативної мети, жанру, цільової аудиторії та основних перекладацьких проблем. Вибір стратегії перекладу.	1
2	Галузева термінологія та перекладацькі трансформації. Терміни, терміносполуки, терміносистеми, аббревіатури та німецькі складні слова. Особливості перекладу фахової лексики. Лексичні, граматичні та лексико-граматичні трансформації. Робота з фаховими словниками, термінологічними базами та електронними корпусами.	1
3	Переклад наукових і науково-технічних текстів. Особливості наукового і технічного стилю. Переклад термінології, дефініцій, класифікацій, технічних описів та інструкцій. Особливості перекладу німецьких композитів, номіналізацій і пасивних конструкцій. Практичний переклад фрагментів наукових і технічних текстів.	2
4	Переклад економічних, бізнесових, юридичних та адміністративних текстів. Особливості відповідних терміносистем. Ділова кореспонденція, комерційні документи, договори, заяви, адміністративні та нормативні документи. Стандартизовані мовні формули та фахові кліше. Практичний переклад фрагментів документів.	2
5	Переклад медичних, біологічних, інженерних та будівельних текстів. Особливості галузевої термінології. Передача німецьких терміносполук і композитів. Переклад назв захворювань, методів діагностики, технічних характеристик, специфікацій та інструкцій. Практичний переклад фрагментів фахових текстів різних галузей.	2
6	Сучасні технології галузевого перекладу. Електронні словники, корпуси та термінологічні бази. САТ-системи та пам'ять перекладів. Машинний переклад і постредагування. Створення глосаріїв. Редагування та контроль якості галузевого перекладу. Аналіз і виправлення типових перекладацьких помилок.	1
7	Контрольна робота	1
	Разом:	10

3.3. Зміст самостійної роботи

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Галузевий переклад як вид професійної діяльності. Опрацювання теоретичних матеріалів щодо поняття, видів та жанрів галузевого перекладу. Добір і самостійний аналіз німецькомовного фахового тексту за визначеними параметрами: галузь, жанр, комунікативна мета, цільова аудиторія, термінологічна насиченість, основні перекладацькі проблеми.	5
2-3	Галузева термінологія та терміносистеми. Опрацювання термінологічного матеріалу за обраною галуззю. Виявлення термінів, термінологічних словосполучень, аббревіатур та складних термінів у німецькомовному тексті. Пошук і перевірка українських відповідників за фаховими словниками, електронними термінологічними базами та корпусами. Укладання двомовного термінологічного глосарія.	10

4-5	Лексичні та граматичні особливості галузевого перекладу. Опрацювання основних перекладацьких трансформацій. Виявлення у німецькомовному фаховому тексті складних іменників, номіналізацій, пасивних конструкцій, поширених означень та інших конструкцій, що становлять перекладацькі труднощі. Виконання письмового перекладу та аналіз застосованих перекладацьких трансформацій.	10
6-7	Переклад наукових і науково-технічних текстів. Самостійний добір німецькомовного наукового або науково-технічного тексту. Аналіз його композиційних, лексичних і граматичних особливостей. Переклад фрагмента тексту. Опрацювання термінології, дефініцій, класифікацій, технічних описів. Підготовка власного термінологічного словника до перекладу.	10
8-9	Переклад економічних, бізнесових, юридичних та адміністративних текстів. Опрацювання німецькомовних ділових, економічних або юридичних документів. Виявлення фахової термінології та стандартизованих мовних формул. Виконання письмового перекладу обраного документа або його фрагмента. Аналіз труднощів передачі німецьких реалій та термінологічних відповідників українською мовою.	10
10-11	Переклад медичних, біологічних, інженерних та будівельних текстів. Самостійний добір фахового тексту однієї з відповідних галузей. Аналіз галузевої термінології, німецьких композитів і термінологічних словосполучень. Виконання письмового перекладу. Порівняння власних перекладацьких рішень із відповідниками у фахових словниках та інших авторитетних ресурсах.	10
12-14	Сучасні технології галузевого перекладу. Дослідження можливостей електронних словників, термінологічних баз, корпусів текстів та САТ-систем. Виконання фрагмента машинного перекладу та його постредагування. Порівняння машинного та людського перекладу. Виявлення і класифікація помилок машинного перекладу. Підготовка термінологічної бази / глосарія до обраного фахового тексту.	10
<u>15-18</u>	Редагування та контроль якості галузевого перекладу. Виконання індивідуального комплексного завдання. Переклад німецькомовного фахового тексту обраної галузі, його редагування та коректура. Перевірка термінологічної узгодженості, точності, адекватності, мовностилістичної відповідності та відповідності жанровим нормам. Підготовка короткого коментаря з обґрунтуванням основних перекладацьких рішень.	5
Разом:		70

Зміст самостійної роботи

Зміст самостійної роботи для студентів заочної форми навчання

Тема	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Галуzeвий переклад як вид професійної перекладацької діяльності. Опрацювання теоретичного матеріалу щодо поняття, видів і жанрів галузевого перекладу. Самостійний добір німецькомовного фахового тексту. Виконання його передперекладацького аналізу: визначення галузі, жанру, комунікативної мети, цільової аудиторії, термінологічної насиченості та основних перекладацьких труднощів [3; 4; 5; 6]	11
2	Галузева термінологія та терміносистеми. Опрацювання термінологічного матеріалу за обраною галуззю. Виявлення термінів, тер-	11

	мінологічних словосполучень, абревіатур, німецьких складних термінів. Пошук і перевірка українських відповідників у фахових словниках, термінологічних базах та електронних корпусах. Укладання двомовного термінологічного глосарія.	
3	Лексичні та граматичні особливості галузевого перекладу. Перекладацькі трансформації. Опрацювання основних видів перекладацьких трансформацій. Виявлення та аналіз складних для перекладу лексичних і граматичних конструкцій у німецькомовних фахових текстах. Виконання письмового перекладу та коментування використаних перекладацьких рішень [3; 4; 5; 9]	11
4	Переклад наукових і науково-технічних текстів. Самостійний добір німецькомовного наукового або технічного тексту. Аналіз його термінологічних, лексичних, граматичних і жанрово-стилістичних особливостей. Переклад фрагмента тексту. Опрацювання дефініцій, класифікацій, технічних описів, інструкцій та інших типових компонентів фахового тексту [9; 11]	11
5	Переклад економічних і бізнесових текстів. Опрацювання німецькомовних економічних, фінансових або ділових текстів. Виявлення термінології, професійної лексики та стандартизованих мовних формул. Переклад фрагмента ділового документа. Аналіз особливостей передачі німецьких економічних реалій та термінологічних відповідників українською мовою.	11
6	Переклад юридичних та адміністративних текстів. Опрацювання німецькомовних юридичних і адміністративних документів. Аналіз юридичної термінології, стандартизованих конструкцій і фахових кліше. Переклад договору, заяви, довідки, нормативного або адміністративного документа чи його фрагмента. Перевірка термінологічної та змістової точності перекладу [9; 11; 13; 14; 15]	11
7	Переклад медичних, фармацевтичних та біологічних текстів. Самостійний добір німецькомовного тексту відповідної галузі. Аналіз медичної та біологічної термінології, терміноелементів грецького та латинського походження, складних термінологічних словосполучень. Виконання письмового перекладу та укладання тематичного глосарія [6; 7; 8; 12]	11
8	Переклад технічних, інженерних та будівельних текстів. Опрацювання німецькомовної технічної документації: інструкцій, технічних описів, специфікацій, характеристик, стандартів. Аналіз німецьких композитів і термінологічних словосполучень. Переклад фрагмента технічного документа. Перевірка одиниць вимірювання, числових даних, позначень та термінологічної узгодженості.	11
9	Сучасні технології галузевого перекладу. Дослідження можливостей електронних словників, термінологічних баз, електронних корпусів та САТ-систем. Використання систем машинного перекладу для виконання фахового перекладу. Постредагування машинного перекладу, порівняльний аналіз машинного та людського перекладу, класифікація виявлених помилок. Створення та систематизація електронного глосарія [8; 9; 12; 14; 15]	11
10	Комплексне індивідуальне перекладацьке завдання. Виконання повного циклу роботи над німецькомовним фаховим текстом обраної галузі: передперекладацький аналіз, термінологічний пошук, укладання глосарія, переклад, редагування, коректура та контроль якості. Підготовка перекладацького коментаря з обґрунтуванням основних перекладацьких рішень. Підготовка до підсумкового контролю.	11
Разом:		110

4. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на поєднанні традиційних та сучасних технологій і методів навчання, спрямованих на формування у студентів практичних компетентностей у сфері галузевого перекладу з німецької мови українською мовою.

Практичні заняття проводяться із застосуванням **словесних, наочних, практичних, проблемно-пошукових та інтерактивних методів навчання**, а також сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Основними методами є пояснення, бесіда, дискусія, аналіз і коментування фахових текстів, виконання перекладацьких вправ і практичних завдань, перед-перекладацький аналіз тексту, робота з термінологією, моделювання перекладацьких ситуацій, порівняльний аналіз оригіналу та перекладу, редагування і взаєморедагування перекладів, аналіз типових перекладацьких помилок та обґрунтування перекладацьких рішень.

У процесі навчання використовуються **інформаційно-комунікаційні і цифрові технології**, зокрема електронні словники, термінологічні бази, електронні корпуси текстів, онлайн-ресурси, системи автоматизованого перекладу (CAT), системи машинного перекладу та інструменти постредагування. Студенти навчаються здійснювати пошук, перевірку та систематизацію термінологічної інформації, створювати двомовні глосарії, використовувати термінологічні ресурси та оцінювати якість машинного перекладу.

Особливе місце посідають **практико-орієнтовані та проблемно-пошукові методи**, що передбачають самостійний аналіз німецькомовних фахових текстів різних галузей, вибір перекладацької стратегії, застосування лексичних, граматичних і лексико-граматичних трансформацій, виконання письмового перекладу, його редагування та коректуру.

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання теоретичних матеріалів, пошук і аналіз фахових текстів, роботу з термінологічними ресурсами, укладання галузевих глосаріїв, виконання письмових перекладів, постредагування машинного перекладу, підготовку індивідуальних перекладацьких завдань та комплексних практичних проєктів.

Застосування зазначених технологій і методів забезпечує формування у студентів **перекладацької, термінологічної, інформаційно-цифрової та редакторської компетентностей**, необхідних для професійної діяльності у сфері галузевого перекладу.

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Семестровий контроль проводиться у формі заліку. При цьому при виведенні остаточної оцінки враховуються результати поточного контролю. Використовуються наступні методи поточного контролю: усне опитування; виконання запланованих контрольних робіт; виконання домашніх завдань. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід, вважається невістаючим.

Студенти заочної форми навчання зобов'язані відвідати заняття для начитки навчального матеріалу, виконати контрольну роботу та з'явитися на залік або іспит відповідно до складеного графіку. Консультації зі студенти заочного відділення проводяться двічі на місяць, згідно графіку проведення консультацій викладачем або у домовлений час. Консультація до заліку проводиться під час залікового тижня відповідно до складеного графіку. Контрольна робота повинна бути здана за 1 місяць до початку сесії, теоретичний та практичний матеріал – опрацьовані в повному обсязі.

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

При оцінюванні студентів з курсу «Практика перекладу з німецької мови (галузевий переклад)» використовуються різні форми контролю знань: усне опитування, поточний контроль, тестові завдання, семестрова контрольна робота, залік для денної та заочної форм навчання.

Оцінка, що виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування теоретичного матеріалу, перевірка домашнього завдання, виконання усних та письмових перекладів, запропонованих на практичному занятті. Пропущене заняття студент повинен відпрацювати в аудиторіях кафедри.

Практичне питання:

Оцінка «**відмінно**» ставиться, якщо студент демонструє відмінні вміння перекладацького аналізу і адекватного (допускає 1 – 3 незначні помилки) перекладу «з аркуша» незнайомого тексту з німецької мови українською з тематики, що вивчалася протягом курсу.

Оцінка «**добре**» ставиться, якщо студент демонструє добрі вміння перекладацького аналізу і в цілому адекватного перекладу «з аркуша» незнайомого тексту з німецької мови українською з тематики, що вивчалася протягом курсу, але допускає 4 – 5 незначних помилок, які суттєво не змінюють зміст тексту, що аналізується і перекладається.

Оцінка «**задовільно**» ставиться, якщо студент демонструє навички задовільного перекладацького аналізу та перекладу незнайомого письмового тексту «з аркуша» з німецької мови українською з тематики, що вивчалася протягом курсу, тобто допускає пропуски та відхилення від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки (від 8 до 10 помилок), які докорінно не змінюють зміст тексту, що аналізується і перекладається.

Оцінка «**незадовільно**» ставиться, якщо студент не може продемонструвати задовільний перекладацький аналіз та переклад незнайомого письмового тексту «з аркуша» з німецької мови українською з тематики, що вивчалася протягом курсу, тобто допускає пропуски та відхилення від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки (більше 10 помилок), які суттєво змінюють або спотворюють зміст тексту, що аналізується і перекладається.

Залік виставляється при виконанні підсумкової контрольної роботи.

Загальна оцінка для студентів заочної форми навчання складається з оцінки за контрольну роботу, усне опитування теоретичного та практичного матеріалу, відповіді на заліку (переклад запропонованого тексту). Усний матеріал здається під час консультацій.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу.

Співвідношення національної та європейської шкал оцінювання

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	За новою системою навчального закладу
A	4,75–5,00 (відмінно)	90-100
B	4,25–4,74 (добре)	83-89
C	3,75–4,24 (добре)	73-82
D	3,25–3,74 (задовільно)	66-72
E	3,00–3,24 (задовільно)	60-65
FX	2,00–2,99 (незадовільно)	40-59
F	0,00–1,99 (незадовільно)	0-39

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Види занять та відповідні вагові коефіцієнти			
ПР (практичні заняття)	СР (самостійна робота)	КР (контрольна робота)	Залік Залікова оцінка (за рейтингом)
ВК: 0,4	0,2	0,4	-

7. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Поняття галузевого перекладу. Його місце та роль у сучасній перекладацькій діяльності.
2. Основні види та жанри фахових текстів. Їхні функціонально-стильові та комунікативні особливості.
3. Особливості передперекладацького аналізу фахового тексту. Визначення галузі, комунікативної мети, адресата, жанру та основних перекладацьких проблем.
4. Поняття терміна, термінологічного словосполучення та терміносистеми. Особливості функціонування термінології у німецькомовних фахових текстах.
5. Основні способи творення німецьких термінів. Особливості перекладу складних термінів і термінологічних словосполучень.
6. Особливості перекладу багатокомпонентних термінів, складних слів, аббревіатур, скорочень, номенклатурних назв та професіоналізмів.
7. Проблема перекладацької еквівалентності та варіантності під час перекладу термінології. Критерії вибору перекладацького відповідника.
8. Лексичні, граматичні та лексико-граматичні перекладацькі трансформації. Основні види та особливості їх застосування під час перекладу з німецької мови українською.
9. Особливості перекладу німецьких іменникових конструкцій, пасивних конструкцій, номіналізацій, поширених означень, інфінітивних і дієприкметникових конструкцій.
10. Особливості перекладу наукових і науково-технічних текстів. Структура, термінологія, визначення, класифікації, описи та способи представлення результатів.
11. Особливості перекладу економічних і ділових текстів. Економічна термінологія, професійна лексика, мовні кліше та реалії.
12. Особливості перекладу юридичних та адміністративних текстів. Юридична термінологія, мовні кліше, назви установ і документів.
13. Особливості перекладу медичних, фармацевтичних і біологічних текстів. Латинські та грецькі терміноелементи, вимоги до точності перекладу.
14. Особливості перекладу технічних, інженерних та будівельних текстів. Термінологія, складні слова, одиниці вимірювання, символи, числові позначення та стандартизовані мовні конструкції.
15. Особливості роботи з електронними словниками, термінологічними базами та електронними корпусами під час галузевого перекладу.
16. Сучасні системи комп'ютерної підтримки перекладу (CAT-системи) та їх використання у професійній перекладацькій діяльності.
17. Системи машинного перекладу. Можливості та обмеження їх використання під час перекладу фахових текстів.
18. Постредагування машинного перекладу. Основні види помилок машинного перекладу та способи їх виправлення.
19. Принципи укладання та використання двомовних галузевих глосаріїв і термінологічних баз.
20. Основні види перекладацьких помилок. Причини їх виникнення та способи їх виявлення й виправлення.
21. Редагування та коректура перекладу. Основні критерії оцінювання якості галузевого перекладу.
22. Принципи забезпечення термінологічної послідовності, точності, адекватності та відповідності жанрово-стильовим нормам під час перекладу фахового тексту.
23. Особливості пошуку, перевірки та систематизації інформації під час роботи над галузевим перекладом.
24. Послідовність виконання комплексного перекладацького завдання: передперекладацький аналіз, пошук термінологічних відповідників, переклад, редагування, коректура та контроль якості.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Кучер З. І., Редчиць Т. В., Орлова М. О. Практика перекладу (німецька мова): посібник. Черкаси : ЧДТУ, 2007. 256 с.
2. Воробйов В. Т., Косинська І. П., Турчак О. М. Граматичні основи перекладу німецьких фахових текстів = Grammatische Übersetzungsgrundlagen der deutschen Fachtexte. Дніпропетровськ : Видавництво ДУЕП, 2005. 252 с.
3. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія і практика перекладу [нім.]: підручник для ВНЗ. Вінниця : Нова Книга, 2006. 592 с.
4. Аспектний переклад: збірник вправ. Уклад. Г. І. Сенник, Л. Г. Олексішина. Чернівці: Рута, 2008. 76 с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

5. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
6. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
7. Щигло Л. В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2015. 213 с.
8. Назаркевич Х. Я. Основи перекладознавства = Grundkurs Translatologie: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1 : Теоретичний курс = Theorie. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 297 с.
9. Бондарець О. В. Посібник з основ українського термінознавства та перекладу науково-технічної літератури: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2002. 68 с.
10. Терехова С. І. Основи перекладознавства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2014. 247 с.
11. Гончаренко Е. П., Кривошея А. В. Термінологічний довідник з перекладознавства: навч. посіб. Дніпро: Ліра, 2017. 94 с.
12. Stolze R. Fachübersetzen – Ein Lehrbuch für Theorie und Praxis. Berlin: Frank & Timme, 2009. 416 S.
13. Arntz R., Picht H., Mayer F. Einführung in die Terminologearbeit. Hildesheim: Olms, 2009. 344 S.
14. Kautz U. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium, 2000.
15. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. Tübingen: Narr, 2008.

Допоміжна

16. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 179 с.
17. Schmitt P. A. Translation und Technik. Tübingen: Stauffenburg, 1999.
18. Schmitt P. A. Technical Writing und Übersetzen. In: Snell-Hornby M., Höning H. G., Kußmaul P., Schmitt P. A. (Hrsg.). *Handbuch Translation*. Tübingen: Stauffenburg, 2006. S. 154–159.
19. Höning H. G., Kußmaul P. Strategie der Übersetzung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Tübingen: Narr, 1982.
20. Höning H. G. Übersetzen zwischen Reflex und Reflexion. Ein Modell der übersetzungsrelevanten Textanalyse. In: Snell-Hornby M. (Hrsg.). *Übersetzungswissenschaft – eine Neuorientierung*. Tübingen: Francke, 1986. S. 230–251.
21. Witte H. Die Kulturkompetenz des Translators. Begriffliche Grundlegung und Didaktisierung. Tübingen: Stauffenburg, 2007.
22. Snell-Hornby M., Höning H. G., Kußmaul P., Schmitt P. A. (Hrsg.). *Handbuch Translation*. 2., verb. Aufl. Tübingen : Stauffenburg, 2006. – 434 S.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>

2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу:
http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php

3. Онлайн-портал німецько-українських і українсько-німецьких галузевих словників. Укл.
С.В. Кійко. Доступ до ресурсу: <https://termbridge.org>

ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ (ГАЛУЗЕВИЙ ПЕРЕКЛАД)

Статус дисципліни	Вибіркова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мови викладання	Німецька, українська
Семестр	-
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	4
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна, заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен знати основні поняття, терміни та категорії галузевого перекладу; види та жанри фахових текстів; принципи та етапи передперекладацького аналізу; особливості німецької та української галузевої термінології й терміносистем; способи творення та перекладу термінів, термінологічних словосполучень, складних слів, аббревіатур, скорочень і номенклатурних назв; основні види лексичних, граматичних та лексико-граматичних перекладацьких трансформацій; особливості перекладу наукових, науково-технічних, економічних, ділових, юридичних, адміністративних, медичних, фармацевтичних, біологічних, технічних, інженерних та будівельних текстів; основні електронні словники, термінологічні бази, електронні корпуси та інші інформаційні ресурси; принципи роботи САТ-систем і систем машинного перекладу; основні принципи постредагування, редагування та коректури галузевого перекладу; критерії оцінювання якості перекладу.

Зміст навчальної дисципліни: Галуzeвий переклад як вид професійної перекладацької діяльності. Основні види та жанри фахових текстів. Передперекладацький аналіз фахового тексту. Галузева термінологія та терміносистеми. Особливості перекладу термінів, термінологічних словосполучень, складних слів, аббревіатур, скорочень, номенклатурних назв і професіоналізмів. Проблеми перекладацької еквівалентності та варіантності термінологічних відповідників. Лексичні, граматичні та лексико-граматичні перекладацькі трансформації. Особливості перекладу німецьких іменникових конструкцій, пасивних конструкцій, номіналізацій, поширених означень, інфінітивних і дієприкметникових конструкцій. Переклад наукових і науково-технічних текстів. Переклад економічних і ділових текстів. Переклад юридичних та адміністративних текстів. Переклад медичних, фармацевтичних і біологічних текстів. Переклад технічних, інженерних та будівельних текстів. Використання електронних словників, термінологічних баз і електронних корпусів у перекладацькій діяльності. Системи комп'ютерної підтримки перекладу (САТ-системи) та їх застосування у галуzeвому перекладі. Системи машинного перекладу та постредагування. Укладання і використання двомовних галуzeвих глосаріїв. Редагування, коректура та оцінювання якості галуzeвого перекладу. Типові перекладацькі помилки та способи їх виявлення й виправлення. Комплексне виконання галуzeвого перекладу з німецької мови українською мовою. Запланована навчальна діяльність: практичні заняття - 50 год., самостійна робота – 70 год., разом 120 год.

Форми (методи) навчання: практичні заняття (з використанням засобів мультимедіа, інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, електронних словників, термінологічних баз, електронних корпусів, САТ-систем та систем машинного перекладу); аналіз і коментування фахових текстів; передперекладацький аналіз; виконання перекладацьких вправ і практичних завдань; порівняльний аналіз оригіналу та перекладу; робота з термінологією; пошук і перевірка перекладацьких відповідників; укладання галуzeвих глосаріїв; редагування та взаємне редагування перекладів; постредагування машинного перекладу; аналіз і виправлення перекладацьких помилок; обговорення та обґрунтування перекладацьких рішень; словесні методи (пояснення, бесіда, дискусія); наочні методи (ілюстрування навчального матеріалу, демонстрація презентацій, фахових текстів та цифрових ресурсів). Самостійна робота (опрацювання теоретичних матеріалів; пошук і аналіз німецькомовних фахових текстів; робота з термінологічними та інформаційними ресурсами; виконання письмових перекладів; укладання двомовних галуzeвих глосаріїв; виконання індивідуальних перекладацьких завдань; постредагування машинного перекладу; підготовка комплексних перекладацьких проєктів).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування; тестування; виконання практичних перекладацьких завдань; перевірка письмових перекладів; перевірка завдань із передперекладацького аналізу; оцінювання термінологічних завдань і галуzeвих глосаріїв; перевірка

індивідуальних перекладацьких завдань і комплексних перекладацьких проєктів; оцінювання редагування та постредагування перекладів; контрольна робота; підсумковий тест.

Види семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Кучер З. І., Редчиць Т. В., Орлова М. О. Практика перекладу (німецька мова): посібник. Черкаси : ЧДТУ, 2007. 256 с.
2. Воробйов В. Т., Косинська І. П., Турчак О. М. Граматичні основи перекладу німецьких фахових текстів = Grammatische Übersetzungsgrundlagen der deutschen Fachtexte. Дніпропетровськ : Видавництво ДУЕП, 2005. 252 с.
3. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія і практика перекладу [нім.]: підручник для ВНЗ. Вінниця : Нова Книга, 2006. 592 с.
4. Аспектний переклад: збірник вправ. Уклад. Г. І. Сенник, Л. Г. Олексішина. Чернівці: Рута, 2008. 76 с.
5. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
6. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
7. Щигло Л. В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2015. 213 с.
8. Назаркевич Х. Я. Основи перекладознавства = Grundkurs Translatologie: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1 : Теоретичний курс = Theorie. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 297 с.
9. Бондарець О. В. Посібник з основ українського термінознавства та перекладу науково-технічної літератури: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2002. 68 с.
10. Терехова С. І. Основи перекладознавства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2014. 247 с.
11. Гончаренко Е. П., Кривошея А. В. Термінологічний довідник з перекладознавства: навч. посіб. Дніпро: Ліра, 2017. 94 с.
12. Stolze R. Fachübersetzen – Ein Lehrbuch für Theorie und Praxis. Berlin: Frank & Timme, 2009. 416 S.
13. Arntz R., Picht H., Mayer F. Einführung in die Terminologearbeit. Hildesheim: Olms, 2009. 344 S.
14. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. Tübingen: Narr, 2008.
15. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>
16. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
17. Онлайн-портал німецько-українських і українсько-німецьких галузевих словників. Укл. С.В. Кійко. Доступ до ресурсу: <https://termbridge.org>

Викладач:, доктор філол. наук., проф. Кійко С. В.